

KNIHA MRTVÝCH

Nečekej na zázrak,
staň se jím!

A. G. SLATTER

přeložila Jitka Fialová

KNIHA
MRTVÝCH

Copyright © A.G. Slatter 2024
All rights reserved
Published by arrangement with Titan Books

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jitka Fialová, 2026
Cover © Titan Books, 2026
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-7061-8 (pdf)

KNIHA MRTVÝCH

A. G. SLATTER

přeložila Jitka Fialová

FOBOS

*Luluovi,
největšímu rošťákovi ze všech malých irských teriérů,
obyčejnému farmářskému psovi, mlsnému, věrnému,
nejlepšímu a stále postrádanému společníkovi,
jemuž rovno nebylo
a nikdy nebude.*

Kapitola 1

Prateta Maud mi přikládá nůž k zápěstí.

Myslí to dobře.

Za ní občas letmo zahlédnu své sestřenice a babičku, čtyři postavy, které k nám nestojí nijak blízko, ale strkají se mezi sebou, aby ulovily aspoň kradmý pohled. Doufají, že postřehnou právě tu chvíli, kdy to, co se stát má, se skutečně *stane*. Všechny jsme z toho stejně nervózní – bohové vědí, že všechny ostatní své schopnosti prokázaly mnohem dřív. V osmi letech si dávám na čas.

Obklopuje nás kruh z kamenů, posvátné místo hluboko v lesích. Pokud se to někde stane, a stane se to – *musí!* –, pak jedině zde. Nade mnou zářivě modré nebe, teplé, jak se na letní slunovrat sluší, pode mnou chladný hladký pískovcový oltář. Někde tu zpívají ptáci, moje sestřenice si mezi sebou cosi šeptají, stříbrný řetízek s klíči, který Maud nosí kolem pasu, cinká a naše babička Gisela volá na svou sestru.

Přesto: nic.

Stále nic.

Předloktí už mám pořezané na mnoha místech, většinou mělce, ale ze všech ran mi teče krev. Žádnou bolest však necítím a pobízím Maud, aby pokračovala, protože stejně jako ona

věřím, že když se vzdám dostatečného množství krve, abych zaplatila červenou cenu, moje schopnost čarovat se konečně projeví a budu jako ostatní členky mé rodiny. Stanu se jednou z nich.

Maud energicky řízne znovu, hlouběji – z pocitu frustrace trochu ztrácí rozvahu – a mně připadá, že se jí to už rozhodně podařilo, protože dostávám závrať. Menhiry se najednou točí, jsem lehká jako peříčko, zvedám se, letím a konečně, *konečně!* je ze mě čarodějka.

Až na to, že Gisela už jen nevolá; přímo ječí a nezdá se, že se jí jakkoli ulevilo. V hlase zní panika. „Příliš hluboko, Maud! Krvácí moc!“

A ze dnů, které následovaly, si nepamatuji zhola nic, jen smutek a bezútěšné zklamání z vědomí, že jsem opět selhala.

Podzimní slunce mě lehce hřeje na obličej, červeně září skrz oční víčka, a když si sáhnu na zápěstí, jizva pod prsty připomíná silné hedvábí.

Hluboký řez není o nic méně patrný než před jedenácti lety. Nevznikl ze zlé vůle – alespoň ne záměrně –, i když roztrpčenost nad tím, že se „řádně nevyvívám“, byla značná. Jsem přesvědčená, že se Maud šokem snažila něco ze mě vyrazit. Anebo do mě vrazit. Zkrátka nějak probudit magii, která se měla nacházet hned pod kůží, případně vězet hluboko v kostech nebo vyrůstat z kořínků mých světle hnědých vlasů, ale očividně ve mně nikde nebyla.

Jizva, ten hrbol zahojené tkáně, slouží jako připomínka mého základního nedostatku; moje sestřenice Eira tehdy ránu spěšně

zašila úhlednými stehy, i když byla jen o rok starší než já – protože všechno je příležitost, z níž se lze poučit –, ale v té době ještě neuměla čarovat tak dobře, aby po zhojení rány jizva nevznikla. Každé ráno členky mé rodiny berou do rukou kvalitní stříbrné nože a dělají drobné zářezy na pažích, rukou a stehnech, prolévají trochu krve, přinášejí krvavou oběť, platí červenou daň za kouzla, která toho dne možná provedou. Já jsem z toho rituálu navždy vyloučena.

Venku za živým plotem z planých briarských růží, po nichž získal náš rod jméno a které obklopují Briarský dům, kypí Silverton životem. Vládne obvyklým odpoledním shonem a hemžením, jak jen to město o téměř dvou tisících duší dovede. Lidé se zabývají tím, co obvykle, tvrdě pracují a připravují se na to, co přijde. Na život. Na zítřejší večer. Jenom já ne. Právě v tomto okamžiku ne.

Myslím na kancelářičku pratety Maud s policemi plnými účetních knih, záznamů bankovních transakcí, předpisů, nařízení a postupů, cechovních patentů, žádostí a povolení k různým činnostem, záznamů o nesouhlasech a aklamacích, map, harmonogramů údržby, listin se jmény občanů a jejich podniků i přehledem toho, co Briarovým dluží, se seznamy těch, kteří si přejí získat přístup ke společným skladům v sýpkách se zemědělskými desátky, a soupisy toho, čím do nich přispěli jiní. Vše úhledně srovnané a uspořádané, k tomu připravené sešity a pera dokonale vyrovnaná na velkém pijáku, dvě čtecí lampy s barevným sklem symetricky rozmístěné v rozích stolu. A samozřejmě její kniha kouzel, vázaná v kůži, zelená a zlatá, ležící na vyřezávaném dřevěném řečnickém pultíku v jednom koutě kanceláře – pravda, pokrývá ji prach, protože jsem se k ní

nepřiblížila od té doby, co prateta zemřela. Jinak se ovšem snažím, seč mohu, vést vše tak, jak to dělala Maud.

Dokonalá kancelářička pro správce.

Říká mi pane už zhruba šest měsíců a v posledních dnech a týdnech, během nichž připravuji zítřejší večer, mi připadá, že v ní není dost kyslíku. Právě proto jsem nyní využila příležitosti – bankovní úředník mi totiž před chvílí doručil vzkaz s dotazem, jestli by nebylo možné změnit termín, protože pan Aberwyn se necítí dobře –, vyklouzla jsem ven a schovala se tady v koutě zahrady. A přemítám o svém klíčovém nedostatku a zda právě kvůli němu zítřek neskončí strašlivým fiaskem.

Celých deset minut tady vládl báječný klid, pak nahoře zavřískal nějaký pták a téměř okamžitě po něm pronikavě zakřičela babička Gisela. Volání zaznělo tak ostře, že nemohla stát nikde jinde než na přední verandě.

„Ellie Briarová, kde jsi?“

Ani nedutám, nepohnu ani prstem. Gisela je sice čarodějka – opravdová čarodějka –, ale vševědoucí není, nevidí skrze živé ploty a zdi a nedokáže vycítit přítomnost těch, kteří jí možná z dobrých důvodů nechtějí přijít na oči.

„Nemá smysl se schovávat, Ellie Briarová,“ ozve se. „Vím přesně, kde jsi.“

Samozřejmě.

I tak ale dál mlčím jako zařezaná. Konečně se ozvou kroky a slyším, jak se zavírají dveře. Moje prsty znovu vyhledají tu jizvu. Vybízím své svaly, aby v nich povolilo napětí, aby se uvolnily, a opřu se zády o lavičku. Dalších pět minut, pomyslím si, přibližně tak dlouho tady ještě můžu otálet. Možná deset minut. Maximálně patnáct.

„Ty dopisy,“ začne babička Gisela, ale to všechno už jsem slyšela, a tak se dál dívám oknem knihovny ven.

Sova je velká a jako mimikry jí slouží světle hnědý krajkový vzor protkávaný zlatem; peří má na pohled stejně lehoučké jako pavoučí síť. Při jedné z těch vzácných příležitostí, kdy se se mnou můj děda podělil o něco zajímavého, mi řekl, že sovy na peří nemají tuk, a díky tomu v noci létají tak potichu, k velké škodě myší, králíků, a dokonce i jehňátek. Ta sova se dnes probudila brzy a sedí na vysokém tisu, který vyrostl příliš blízko u domu. V hezkém obličejí bez výrazu má doširoka otevřené kulaté oči. Všimne si mě u otevřeného okna, trochu se pohne, naduje hrud' a nespokojeně na větví přešlápne. Ale neodletí, jenom si uhladí peří a z vysoka na mě zírá. Radši by měla doufat, že nikde poblíž není Nia se svým loveckým lukem.

„Ty dopisy,“ opakuje babička Gisela důrazně od svého psacího stolu, „jsou *velice důležité*. Odhánějí církevního vlka od našich dveří. Až budu pryč, udělej vše pro to, aby od nás chodily dál.“

„Hm, hm.“ Za mnou je místnost plná knih (mnohem zajímavějších než ty ve vedlejší kanceláři správkyně) a spolu s nimi také babička, kterou mám hrozně ráda – vychovala mě –, přesto dál vytrvale hledím z vysokého širokého okna, protože Gisela rozebírá záležitosti, o nichž nechci mluvit.

„Dáváš pozor, Ellie?“ Ostrý tón, jaký slýchávám jen zřídka, protože – na rozdíl od jiných v našem domě –, jsem většinou poslušná a dám si říct. Obvykle kvůli pocitu, že své nedostatky musím něčím vynahradit.

„Ne, ani ne.“ Upřímná odpověď Giselu rozesměje. Těžká židle z leštěného ebenového dřeva, která vypadá skoro jako trůn s růžemi a jablky vyřezanými na horním oblouku, zaskřípe po podlaze a babička lehkými, jistými kroky zamíří ke mně.

„Moje matka,“ pokračuje už laskavě, „trvala na tom, že k sovám se musíme chovat zdvořile, protože jsou možná něčím víc, než se na pohled zdá. Neměla v lásce zbrklá stvoření, která se převtělují. Ta totiž zhusta přivodí smrt sobě nebo jiným a člověk nikdy neví, s kým má tu čest, dokud se před ním nepromění v jiného tvora. Sovy, říkala, jsou moudřejší než většina ostatních, ale kradou informace. Dávej si záležet a hezky se k nim chovej, dokud nevíš docela jistě, že jsou skutečně na sto procent tím, kým se zdají.“

Správné čarodějky, vykládala vždycky Gisela, se nepřevtělují, i když jsem se dočetla, že některé to dovedou. Ty, které to dělají, jsou sice naše značně vzdálené příbuzné – přinejlepším sestřenice –, ale většinou jim schází schopnost čarovat, protože mají příliš blízko k těm tvorům, v něž se proměňují, a tíhnou k tomu buď bojovat, anebo utéct, nic mezi tím. Následkem toho bývají často dopadeny.

Nicméně i tak mají k pravým čarodějkám blíž než já.

Sova nás naposledy bleskově přeletí pohledem – kupodivu podrážděným –, potom roztáhne křídla, a když se zvedá do vzduchu, prudce ho rozrazí, až se jehličí tisu roztřepetá. V tu chvíli mnou zabloumá závist, ačkoli důvod nedokážu přesně určit: snad kvůli tomu, že si dělá, co chce? Že se možná dokáže převtělovat? Potlačím v sobě bolest, zasunu ji pod jiné závisť, pod všechny ty věci, o nichž vím, že jsou hloupé a zbytečné, a provázím sovu pohledem. Letí přes zahradu před naším

domem, přes vysoký živý plot a potom nad rušným tržištěm s mnoha zákazníky, stánkaři a prodavači, kteří tvoří hloučky poblíž kašny s bronzovou sochou tří medvědích bratrů. Pokračuje nad střechami obchodů (řeznictvím, pekařstvím a krámem výrobce svícňů), advokátní kanceláři, rakvářstvím, nad prodejny látek a tesařstvími, krámky modistek, voňavkářů, klenotníků, kostelem, radnicí, bankou, papírnou s papírnictvím a jedním z mlýnů, nad kovárnou, čajovnami a kavárnami. Nad velkými domy v centru, které jsou z šedého kamene a černého dřeva a v jejichž oknech se leskne silné sklo, potom nad domky a domečky, až nakonec přeletí nad chaloupkami na silvertonské periferii. Za nimi se táhnou už jen pole a potom les, který skrývá kruh z kamenů. Sova, nyní sotva větší než tečička, pokračuje k nejzapadlejším partiím hor, kde pramení řeka. Kéž by mou zatrpkllost a zášť odnášela na zádech, doletěla s nimi někam daleko a tam je svrhla do rokle, aby se ztratily a já už je nikdy nenašla!

Babička mi štouchne ramenem do ramene a bradou ukáže dolů. Z domu Protherových v Řeznické ulici vyrazí jako šípka vkusně oblečená postavička, zahne za roh a zamíří do Eldinova pekařství. Beres Bainesová v zářivě růžových šatech a s těžkým proutěným košíkem plným lahůdek. Připadá mi, že *nejsou* určeny pro blížící se slavnost, spíš mají probudit ztracenou chuť k jídlu.

Sevře se mi žaludek. Rozhodnu se zkusit to ještě jednou; ještě jednou, než přiznám porážku a promluvím o tom s Audrou. Než ji požádám o pomoc.

Gisela přivírá okno a na prsteníčku pravé ruky se jí leskne prsten s rubínem o velikosti holubího vejce – není to však

připomínka slibu manželovi, jak by se mohlo zdát, ale závazek naší rodině a domovu. Je to symbol briarské čarodějky. Oheň v krbu sice hoří, ale babička vnímá chladno stále intenzivněji. To je znamení, že její čas se krátí, i když bychom byly raději, kdyby tomu bylo jinak. Musíme se připravit, připomíná nám Gisela znovu a znovu, že staré odejde a objeví se předzvěst nového; my ale trváme na tom, že ona s námi zůstane ještě mnoho let. I z toho důvodu ty rozhovory, přípravy na dobu, kdy tady již nebude, nenávidím. Gisela si přeje, abych uvažovala o věcech, které nemůžu změnit. A popravdě řečeno, ztráta prately Maud je stále ještě příliš čerstvá.

„Doufám, že teď už budeš poslouchat, co ti říkám, když je pryč. Ale bylo to roztomilé rozptýlení, že?“ zeptá se Gisela přívětivě.

Usmějí se. „Samozřejmě, babičko. Takže ty dopisy.“

Až na to, že kdykoli se Gisela o dopisech zmíní, cítím se osamocená a nejistá; tikání stojacích hodin v rohu místnosti nepomáhá, vnímám ho jako memento. *Tempus fugit*.

„Poslyš, Ellie, Maud na ledacos zapomněla nebo to nebrala na vědomí, ale ty dopisy posílala *vždycky*.“

A k čemu jí ta svědomitost nakonec byla?

Gisela našpulí rty, jako by mi četla myšlenky, a ukáže na pohovku. Pohodlně na ní mohou sedět čtyři. Stojí uprostřed pestrobarevného hedvábného koberce, po němž už chodilo příliš mnoho nohou; dokud se však neprošlape úplně, náhrada je považována za zbytečný výdaj. Jako bychom byli nějaká žebrota. Posadíme se a já přikývnu, abych dala najevo, že babičku беру vážně, přesně jako pokaždé, když na Maud a ta psaní přijde řeč. Ale o jiných věcech, které se týkají její sestry, se nezmiňuje nikdy.

„Zpracovalas na tom?“ Nevědomky se tahá za dlouhé, hubené prsty. Na řetězu okolo pasu mi visí stříbrná lahvička s hojivým balzámem (řetízek patřival Maud, ale na rozdíl od ní ho nosím na boku, v kapse, aby mě cinkání neprozrazovalo), který pomáhá proti pocitu chladu způsobeném artritidou. Vezmu babičku za ruku. Jak ji masíruji, pod pokožkou slaboučkou jako papír se rozehřívá krev. Usměje se. „Děkuji ti, zlato. Tak umíš to?“

„Samozřejmě. Těch posledních pár dopisů mě Maud dokonce nechala napsat. *Ona* mi důvěřovala.“

Ty otravné dopisy se musejí posílat dvakrát za rok. Zprávy arcibiskupovi z Lodellanu, vyvedené krásným rukopisem (nebo jeho věrnou napodobeninou) otce Tobiae, posledního psa Božího, který Silverton poctil svou přítomností. Mimochodem, to byl také můj děda a dost dlouho Giselin tajný milenec. Ty zprávy vznešená církevní knížata ubezpečují, že se Briarovy ženy chovají slušně. „Neměj obavy, babičko, jsem dobře vytřénovaná a pozorně sleduji kalendář. Možná nejsem čarodějka, ale jsem chytrá malá správkyně. Nezklamu tě ani při tomto úkolu, ani při žádném jiném, který mi dáš.“ Zní to nasupeně. *Jsem* nasupená.

Když se Gisela usmívá, je stále krásná; stříbrné vlasy a fialkově modré oči, výrazné lícní kosti, ostře řezané, rty bez vrásek i bez pouhého náznaku, že snad za nimi chybí zuby. Žádná z nás rozhodně nevypadá tuctově, ovšem rovnat se jí dokáže jedině Audra.

„Naléhám na tebe, má drahá, protože pouze díky těm dopisům budeme dál v bezpečí. Ellie, jsi rozumná, i když tvrdohlavá, a přijde čas, kdy tě tvoje sestřenice bude potřebovat. Audra má talent na mnoho věcí, ale správa a papírování k nim nepatří.“

Někdy je horkokrevná, jak dobře víš, a maličko autokratická“ – *prý maličko!* –, „ovšem vedu ji k tomu, aby se z ní stala vůdčí osobnost. Audra bývala pěkně divoká, než se usadila. Nicméně to budeš ty, kdo bude dbát, aby v Silvertonu všechno klapalo jako hodinky. Lidé potřebují vědět, že Audřina moc je zde, aby je ochránila, ale snesitelně se jim tady bude žít díky tobě.“ Odkašle si a opraví se: „Vlastně ty už to děláš teď. Je obdivuhodné, jak jsi Maud nahradila.“

Až přijde čas, budeme se (já a moje sestřenice Nia a Eira) podřizovat Audřině vůli stejně, jako se ty před námi řídily vůlí babiččinou, a tak to tady chodí po generace už od Gilly Briarové, úplně první briarské čarodějky. Ale až ten čas přijde, za svou práci se od Audry nedočkáš většího uznání než se Maud dočkala za celý život od Gisely; po sestřině smrti už Gisela chválou nešetří. Jsem správkyně a budu sloužit, ačkoli mě za to nečeká ani náznak chvály. Snad by to nebylo tak zlé, kdyby se Audře už teď ve všem nedostávalo tolika výhod...

Mám ji ráda a vím, že být zahořklá je ode mě pošetilost, když jsem se briarskou čarodějkou stejně nikdy stát nemohla – ne, pokud nevládnou aspoň nějakým druhem nadpřirozené moci. Dovedu vařit lektvary, připravovat léky, moje prášky dokážou srazit horečku, vyléčit bolest hlavy i kašel, urychlit zotavení, dokonce i odvléct nemocného od prahu smrti. Přesto mi bez ohledu na mé úmysly i svědomitost, s jakou dodržuji předepsané rituály, kouzla unikají, nad mé síly jsou zázraky jakéhokoli druhu, jak dobré, tak zlé, jak jednoduché, tak komplikované.

V kostech nemám ani jiskřičku magie.

Gisela na to jde z jiné strany: „Slyšelás, Ellie, co vykládal Edgar dnes ráno?“

Potulný kupec – nebo, jak on raději slyší, „pan kupec“ – vyprávěl zajímavé a zvláštní věci ze vzdálených zemí, zatímco u nás v kuchyni na stůl rozkládal své zboží. Gisela zbožňuje historky o neštěstích, která potkala bohabojné: o požáru v opatství, které hromadilo zisky a rolníky nechávalo strádat hladem, o tom, jak se zřítíla katedrála, právě když vysoce postavený prelát při mši barvitě líčil muka pekelná, nebo o biskupském paláci zamořeném krysami a kobylkami („Za tím bude některá z nás, to si piš!“). Největší radost jí vždy udělá nějaká katastrofa podobná té, o níž se s námi dnes podělil Edgar.

Klášter svatého Ogga (daleko od nás, u vesničky Jagova Stráň) by do svých zdí nepustil nic ženského rodu, ani ženu, ani zvíře. Slepice, kozy, husy, prasnice, krávy, bahnice a klisny, ty všechny byly umístěny v ohradách před branami a starali se o ně tři laici z blízké vesnice, aby se svatí bratři neposkvřnili kontaktem s nimi. Když se tam donesla hrůzu nahánějící zpráva, že v okolí působí skupina loupežníků, obyvatelé vesnice se vydali k bráně kláštera, aby v něm hledali útočiště. Muže a chlapce mniši pustili dovnitř, ale ženy a dívky musely zůstat venku a čekat na znásilnění a smrt, které takové střety nevyhnutelně provázejí, protože mniši nesměli připustit, aby byla porušena pravidla, byť ze soucitu.

Událo se však něco zcela neočekávaného: ti darebáci a surovci byli jiného ražení, snad proto, že šlo o samé ženy. Přišly s úmyslem se pomstít – opat byl proslulý tím, že dával rozhřešení vrahům, pachatelům znásilnění a mužům, kteří se neznali k vlastním dětem – a přinesly si oheň. Zatímco klášter hořel, přičemž každický bezcitný mnich, každický zrádný muž i chlapec zůstali uvnitř, hlava té hordy se k ženám, které byly

ponechány venku, aby se o sebe postaraly samy, obrátila s návrhem, aby se přidaly k nim.

A když to neuděláme? zeptala se jedna z čerstvých vdov.

Velitelka lupiček pokrčila rameny. *Tak to neuděláte. Běžte si, kam chcete; pokud se ale musíte znovu vdát, dejte si při výběru manžela větší pozor.*

Horda nájezdníků, jak Edgar příběh ukončil, se toho dne výrazně rozrostla.

Všichni jsme se od srdce zasmáli a Audra ztrátu kněžských životů označila za dobrý začátek.

„Ano, babičko, slyšela jsem to stejně dobře jako ty. Už jsi zapomněla, že jsem seděla vedle tebe? Jde to snad s tvou pamětí z kopce?“ zeptám se s šelmovským pohledem v očích a ona mě plácne přes zápěstí.

„Nezlehčuj to, dítě. Uvědom si, že nikdy nevíš, co budoucnost přinese. Co se z jednoho úhlu pohledu jeví jako jistá smrt, může z jiného docela dobře přinést spásu.“ Podrážděně si odfrkne.

„Edgar taky říkal, že se šušká o *jiných* lupičích, kteří si v lesích nijak daleko na sever od nás staví tábory,“ zdůrazním. „Navrhovala bych poslat tam –“

„Obhlídku terénu důkladně proberu s Niou.“ Zvedne prst. „A teď k těm dopisům...“

Obrátím oči v sloup.

„Ellie Briarová, ty jsi jediná, komu ten úkol svěřím. Všechny jsem vás vychovala k tomu, abyste dbaly svých povinností k rodině, k briarské čarodějce a k městu. Slíb mi, že budeš při své sestřenici stát a budeš ji ve všem podporovat.“

Měla bych prostě říct *Ano*, ale místo toho se rozhodnu odpovědět jako spratek: „Pokud to půjde.“ A ona, která zná můj hlas

déle než ho znala moje matka, pozná, že mi ta povinnost visí kolem krku jako oprátka.

Privře oči, takže je z nich vidět jen trocha fialkově modré.

„A co by ti v tom *mohlo zabránit*?“

„Smrt,“ odpovím vzdorovitě, ale pak přiznám, „láska. Manželství.“

„Ellie...“ Gisela se tváří bolestně, hlava jí klesá dozadu a stříbrné vlasy padají na ramena. Počítám, kolikrát mi ještě zabuší srdce, než se do mě zlostný pohled zabodne plnou silou. Stejnou scénu jsem viděla mnohokrát (přičemž ne vždy prázila pohledem mě) a dokážu v ní postřehnout jemné rozdíly. „Ellie, ten kluk –“

„Já ho chci,“ prohlásím a potom už s menší jistotou dodávám, „a on mě.“

„Opravdu?“ zapochybuje. „Spočívají jeho oči jen na tobě? Anebo na něj pořád tak zamilovaně myslíš, že ani nepostřehneš, jak se ohlíží po ostatních? Že ty, Ellie Briarová, nevidíš nic než jeho, zatímco on hledí na někoho jiného?“

Zamrazí mě na celém těle a nenávidím ji. Stačilo pár vteřin a léta oddanosti a hlubokého obdivu k mé babičce zmizela v nenávratnu. Mám pocit, že milovat ji už nikdy nebudu, ale pak ve mně ihned začnou hlodat výčitky svědomí a donutí mě víc opovrhovat sebou než jí. Hlavou mi proletí mučivá otázka: Dokázala by mě touha po Daiovi Carabhillovi přimět, abych nesnášela tu, jíž vděčím za vše? Tu myšlenku zaženu.

Gisela pokračuje vlídněji: „Je to ještě kluk, Ellie, a není ho-den oženit se s Briarovou.“

„Dai si mě *vezme*, až přijde ten správný čas.“ Tvrdím to s větším přesvědčením, než jaké cítím.

Gisela, která coby čarodějka má na takové věci nos, to ví. A taky ví, že jsem do něj zamilovaná od chvíle, kdy jsem ho spatřila poprvé, tehdy jsme oba byli malí a já ho sledovala zpovzdálí, příliš plachá, než abych k němu přišla blíž. Ví, že ho miluju tak intenzivně, že láska k němu tepe v mých žilách. Přesto stále nemám jistotu, že bude můj. Dolní ret se mi zachvěje a uhnu pohledem.

Babička mi dvěma prsty zvedne bradu a donutí mě podívat se jí do očí. „Ellie, Dai Carabhille docela ujde, ale... skvělých mužů je jako šafránu. Možná takový bude, za pár let, ale *ted'* takový rozhodně ještě není. A o jeho vyhlídkách do budoucnosti mám taky pochybnosti, zlato.“ Odmlčí se jako vždycky, když se chystá říct něco, co zabolí. „Nesvěřím naše bezpečí nějakému přivandrovalci, ani když – zvláště když – jsi z něj celá pryč. A určitě ne klukovi, co se ohlíží po jiných.“ Zavrtí hlavou. „Jedno si pamatuj, holčičko, potřebuješ partnera, který tě podporuje v tom, co děláš, a neodvádí tvou pozornost od tvých povinností. Takového, jako je Eiřina Sally. My Briarovy si musíme vybírat partnery pečlivě, jen díky tomu ještě žijeme.“

Protože ji chci na oplátku ranit, zlým tónem seknu: „A co ty a dědeček Tobias?“

Jízlivá připomínka ji zasáhne. Ruce, které má v klíně, zatne v pěst. Neměla jsem dědečka zmínit, jeho počínání nás všechny poznamenalo.

Když Gisela zase promluví, její hlas zní drsně, i když tón je vyrovnaný. „Dítě, jestli potřebuješ lekci z toho, jak si vybírat, pak ať je ti můj příklad varováním.“

„Promiň,“ hlesnu tiše.

„V devatenácti letech jsi, Ellie, už dost stará na to, abys dělala špatná i dobrá rozhodnutí. A dost na to, abys snášela jejich

důsledky, nicméně nepřipustí, aby ty následky někdy postihly tvé příbuzné.“

Kousnu se zevnitř do tváře; sevření zubů na měkkém mase mi pomáhá se soustředit. Polknu a vyslovím to, co jsem měla říct hned na začátku, a tomu všemu bychom se vyhnuly: „Budu při Audře stát děj se co děj.“

„Hodná holka,“ přikývne babička. „Potřebujeme v životě trochu nespokojenosti, Ellie, protože jak jinak než v kontrastu s ní bychom poznali radost? Nezapomeň, že rodina u tebe musí být na prvním místě ve všem, dokonce i v srdečných záležitostech.“ Pak mě sevře v náruči, mluví do mých světle hnědých vlasů, stejných, jako kdysi měla ona, a já vnímám její vůni. Připomíná staré růže. „Moje holčičko, v dnešní době je nás už tak málo. Celé roky jsem kula pikle a držela nás v bezpečí, jen aby Briarovy neskončily v plamenech kvůli nějaké nedbalosti.“

Ještě chvíli mě drží, než mě jemně odstrčí. „Poslední zpráva byla odeslána těsně před... před tím. Příští dopis má odejít za několik týdnů, že?“ Přikývnu. „Edgar se pro něj na zpáteční cestě zastaví.“

„Ano, babičko.“

„Zítra bude tvoje první slavnost Balefire Eve – ano, ano, jak sama dobře víš. Pamatuji: musí to proběhnout hladce.“ Chvilku mlčí, nechává mě, abych si důležitost té poznámky uvědomila. „Zajisti, aby tvé sestřenice udělaly, co je třeba.“ Je čirá zbytečnost se o tom zmiňovat, vždyť žádná z nás se nevyhýbá svým povinnostem, všechny odjakživa děláme, co máme, ale babička mi tím dává práci pro práci, abych nebyla nervózní, nebo alespoň ne víc, než je rozumné. „A nezapomeň na lampiony. Bez nich by to nešlo.“

„Ano, babičko.“

„A Ellie?“

„Ano, babičko?“

„Někdo se objeví. Ten, koho potřebuješ.“ Vrhne na mě vážný pohled. „Nežádám tě, aby ses zřekla manželského potěšení, nechci po tobě, abys byla jako tvoje prateta – ona se tak rozhodla. Žádám jen, abys moudře počkala, až přijde.“

Když přikývnu, usměje se a vstane. Zůstávám na pohovce a nespouštím oči ze tří předmětů nad krbovou římsou: z černého obsidiánového zrcadla, dřevorytu a zarámovaného dokumentu. Se zrcadlem se dá věštit, ale nikdo už přesně neví jak. Na dřevorytu je zobrazen manželský pár, ona sedí, on stojí za její židli (právě tou, která je u Giselina psacího stolu dokonce i teď). Jejich portréty jsou také v několika knihách na policích za mnou, ale mně se líbí ten dřevoryt, protože je precizní a jasně ukazuje jejich rysy stejně jako jejich výrazy. Gilly a Sandor Briarovi sem uprchli a našli zde místo, které mohli nazývat domovem. Zůstali zde a zhruba o tři sta let později jsme stále tady. Dřevoryt je kolorovaný, proto můžu říct, že Gilly měla modré oči, zatvrzelá ústa a zlatohnědé vlasy, které na spáncích přecházely ve stříbrné, zatímco Sandorovy hnědé vlasy byly silně prošedivělé, oči měl světle zelené a z obrázku hledí mile. Zajímalo by mě, jestli bych pro ně taky byla zklamáním. A ten dokument, to je zvláštní povolení napsané purpurovým písmem a opatřené zlatou a purpurovou pečeti – naše záruka bezpečí.

Potřesu hlavou a vstanu, abych odešla. Gisela se zachichotá, když za sebou zavírám dveře. Není to namířeno proti mně. Babička si znovu vzpomněla na klášter svatého Ogga; zpráva

o jeho osudu jí bude dodávat dobrou náladu celé dny. Brzy vyhledám své sestřenice, ale ještě předtím musím navštívit někoho jiného.

Kapitola 2

„Jak je ti, Deirdre?“ promluvíím potichu, abych ji nevylekala, ale ona na sobě nedává znát, že mě slyšela.

Vidím její hlavu jen zezadu, rozčuchané vlasy v odstínu světlý a popelavý blond, které si od porodu před sedmi dny ještě ani neumyla, ani neučesala. A neumyla ani sama sebe, i když jí matka domlouvala. Dcera Beres Bainesové tupě hledí do stěny ložnice. Býval to pěkný prostor vymalovaný v levandulovém a modrém tónu, podlaha naleštěná, komoda a skříň na šaty z muchovníkového dřeva, ložní prádlo z nejjemnějšího batistu. Teď jsou záclony zatažené a mdlé světlo vychází z jediné lampy. Ve vzduchu se mísí stará krev, zaschlé výkaly, zatuchlý tělesný pach a čerstvé zvratky. Deirdre v sobě nedokáže udržet ani tu trochu jídla, kterou do ní Beres s obtížemi dostane. Mám podezření, že občas své matce vyhoví, jen aby ji přiměla odejít, a potom všechno, co snědla, skončí v nočníku pod její postelí, přičemž si nedělá starost s tím, kolik se toho dostane dovnitř a kolik spadne na podlahu. Deirdre Bainesová byla před tím vším jednou z nejhezčích dívek v Silvertonu (údajně jako by z oka vypadla své tetě Seren, která odsud utekla). Dnes, stejně jako už tolik dní, je očividně zlomená.

Vlastně to není nic překvapivého. Už před tím, než se jí začalo zvedat břicho, než si někdo uvědomil, co se s jedinou dcerou Beres Bainesové děje, začala odpovídat jednoslabičně a zasmušile, až nakonec přestala mluvit úplně. Její dítě ještě ani nepohřbili, zatím leží v márnici vedle Eiriny nemocnice, přestože A'Leeovi už pracují na rakvičce. Beres nechtěla, aby maličký zůstal v domě, ne, když je Deirdre tak slabá. Proto chlapečka zavinula a svěřila ho mně do té doby, než se její dcera nechá přesvědčit, aby mu dala jméno. Teprve potom bude pohřeb. My nikdy neukládáme zesnulé do země beze jména, neboť v takovém stavu nejsou celí, jsou ztracení a bloudí. Nejsou to duchové, ty v Silvertonu našťěstí vůbec nemáme, ale z bezejmenných novorozenců se stává něco jiného... A je jen otázkou času, kdy se Deirdřin mrtvě narozený syn promění.

Dítě jsem přivedla na svět já – všechny ostatní Briarovy byly zaneprázdněny někde jinde, a vůbec, už jsem to dělala snad stokrát. Porod nebyl komplikovaný a přišel v pravý čas. Byl dokonce snadný. Až na to, že dítě se narodilo mrtvé.

Váhavě si sednu na okraj matrace a položím ruku Deirdre na rameno, nyní vyhublé tak, že kosti z něj vystupují, jako by se z její kůže pokoušely uniknout. Deirdre se zachvěje a ten pohyb projde celým jejím tělem jako drobné vlnění na rybníce. Chodily jsme spolu do školy; vždycky byla veselá, smála se. Teď je těžké tomu uvěřit. Kontroluji ji každý den a Giselu vždy informuji o tom, zda dělá pokroky, nebo ne. Včera v noci jsem skoro nespala v obavách, co tu asi dnes ráno najdu, ale nedošlo k žádné skutečné změně, což mi kdovíproč připadá jako zhoršení.

„Deirdre. Deirdre, musíš se mnou mluvit. Prosím.“ Dlouhá mrazivá pauza, pak dívka přece jen zareaguje, otočí se, pomalu

se převrátí z boku na záda a já si vzpomenu na mrtvou rybu, která klesá do hlubin břichem vzhůru, pak dolů, nahoru, pak zase dolů... strašná spirála, která může skončit jen jedním způsobem. Znáám Deirdre celý život. Je o něco mladší než já, bez otce, a nikomu by nezáleželo na tom, že její dítě je na tom stejně. Obličej, který vidím, se pramálo podobá dívce, která zpívala na svatbách a oslavách a která se u své matky švadleny učila šít šaty a bez přestání štěbetala. Teď jako by ji něco stravalozevnitř a její oči, těžké světle šedé kameny, ji táhnou dolů.

Došla mi slova a jen s úsilím ze sebe vypravím: „Vím, že to bolí, Deirdre.“

Pohled, který na mě vrhne, se nedá vyložit jinak než jako pohrdavý. *Jak ty to můžeš vědět, Ellie Briarová?*

Nejradši bych s ní zatřásla, ale připomenu si, že má bolesti. „Deirdre, musíš tomu chlapečkovi dát jméno.“

Rozechvělou rukou jí odhrnu vlasy z čela kluzkého potem. Neodtáhne se ode mě ani se nepohne proti mé dlani. Jako by svět nevnímala. Nechce žít. Nezáleží jí na sobě, na ničem, na nikom. Obávám se, že jediné uspokojení, které dokáže najít, spočívá v tom, že ostatním dává najevo, jak trpí. „Deirdre. *Já vím*, co to je, někoho ztratit, ale taky vím, že jestli nedáš synovi jméno, nikdy nedojdeš klidu ani v tomto světě, ani v tom příštím a ani v tom dalším.“

A my všichni ostatní dopadneme stejně.

Upírá na mě zrak, rty se jí chvějí, prsty svírají jeden druhý a obírají beztak už potrhanou kůži. Vidím, že na kůžičkách kolem nehtů, na kloubech prstů a na kůži mezi palcem a ukazováčkem je zaschlá krev. Dotknu se její tváře a roztřeše mě mráz. „Jak se tvůj chlapeček jmenuje, Deirdre?“

Ale ona neodpovídá, prostě se znovu otočí ke stěně a zarytě mlčí. Chci s ní zatřást, proplesknout ji, vytáhnout ven tu černou část z jejího srdce, která sobecky dopustí, aby malé dítě bylo odsouzeno k věčnému bloudění. To nedovolím. Poplácám ji po rameni, vstanu, opustím smrdutou ložnici a vejdu do pokoje, kde v obavách čeká její matka.

Jsem sluncem skoro oslněná – tady jsou záclony roztažené, aby odpolední paprsky mohly dovnitř. Beres je malé postavy, má stejně světle hnědé vlasy jako její dcera a oči červené od pláče. I její ruce vypadají jako Deirdřiny, jsou zmučené, ztýrané, rozškrábané a krvavě červené. Na rozdíl od ní je ovšem má přepečlivě čistě a drží je pevně v klíně na bílé zástěře bez jediné skvrnky; nedopustí, aby textilie, s nimiž pracuje, potřísnila krev. Sedí na pohovce pro dva zdobené výšivkou s růžemi a jasmínem, celý pokoj je plný květinových vzorů a vypadá jako rozkvetlá zahrada. Oknem za ní je vidět pečlivě obdělávaný záhonek se zeleninou a za ním řeka, která teď, když se blíží studené počasí, teče jen líně. Beres vzhledne s nadějí, ale ta se rychle vypaří, jakmile uvidí, jak se tvářím. Velmi dobře vím, že nemá žádného jiného příbuzného a to tady znamená hodně. Rodiče a manžel jsou dávno mrtví a její sestra zmizela před mnoha lety. Rodina znamená útěchu a ochranu, rozdíl mezi tím, že máte pocit, že o vás někdo stojí, že vás *potřebuje*, a tím, že vás mezi sebe ostatní nepustí. Neplatí to vždy, samozřejmě.

„Je mi líto.“ Sednu si naproti ní, uhladím si šedozelelou sukni a nohy ve vysokých botách pod ni schovám. „Dokázala byste uhodnout, kdo je jeho otec? Dokonce i když je ženatý, snad bychom se ho mohly soukromě zeptat? Kdyby mu dala jméno matka, bylo by to lepší, ale i otec bude stačit.“

Beres kroutí hlavou, ne odmítavě, ale v zoufalství. „Nechce to říct a já jsem si nevšimla. Pravděpodobně jeden z těch mladých kupců, kteří přicházejí a zase odcházejí s Edgarem.“

Mohla by mít pravdu. S Edgarem se objevují pohlední učni, dokonce i já jsem bývala v pokušení, ale pomyšlení na Daie ho vždycky zahnilo. Navíc pochybuji, že bych někdy viděla stejného mladého kupce dvakrát. Nikomu nezáleží na tom, že Deirdre otěhotněla, ani na tom, že otec není, ale začnou se o to starat, pokud dítě nedostane jméno. Začnou se zajímat, pokud se kvůli tomu na světě objeví melyne.

„Beres, pošlu sem Audru. Nic jiného mi nezbývá. Aby se jí ulehčilo na srdci, nic víc už zkusit nemůžeme,“ řeknu a Beres rezignovaně přikyvuje. „Je mi to líto,“ zopakují a je to skutečně pravda.

„Udělalas všechno, co jsi mohla, Briarovy to tak vždycky dělají.“ Zničeně se usměje. „Nikoho jiného už nemám.“

„Zkuste ji přemluvit, aby si zítra večer vyšla ven.“ Je to pošetilý návrh. „Vždycky milovala tanec při Balefire Eve. Jestli nebude chtít, tak přijďte sama, Beres, aspoň na chvíličku. Potřebujete si odpočinout. Můžeme jí dát něco na spaní...“

Ale Beres kroutí hlavou.

Zatímco se dveře zavírají, snažím se zachovat klid. Scházím po schodech a vyjdu zahradní brankou na ulici. Dokonce se mi podaří dostat přes tržiště a přežiji čtyři nebo pět krátkých rozhovorů s obyvateli města, kteří se ptají na Balefire Eve. Kládou vyloženě směšné otázky; vlastně mě to až trochu uráží.

Ověřují si, jestli mi nevylétly z hlavy i ty nejzákladnější věci, jako by mě snad nevyškolila Maud Briarová. Jako bych byla idiot. Silou vůle se usmívám a odpovídám zdvořile, připomínám si, že jsou kvůli první slavnosti bez mé pratety stejně nervózní jako já. Musím toho hodně prokázat a vím, že se už nyní pokoušejí soudit, jestli na ten úkol stačím. Navíc mi to teď komplikuje pocit, že pokud jde o Deirdre, zklamala jsem.

Až když se vymaním z davu a schovám se v úzké uličce mezi dvěma obchody, tisknu se do stínů, zády ke kamenné zdi, a přemůžou mě slzy. Ať se snažím sebevíc, mé lektvary, pudry, slova a péče někdy neúčinkují. Právě v této chvíli vůbec nezáleží na tom, kolikrát jsem už pomohla. Bez magie nesvedu nic většího. *Nic důležitějšího.*

Až když mi slzy vyschnou, vyčerpaná a v o nic lepší náladě pokračuji v cestě. Vejdu na širší rušnou silnici a uslyším nějaký hlas, jasný a melodický. Důvěrně známý. Vychází ze školního dvora o pár kroků dál na Adalindině ulici a není to nic nečekaného.

„Jste všichni v pohodě?“ Audra sedí na jedné z vyřezávaných laviček uprostřed malého hřiště a ředitelka školy Rowella Bisbeeová stojí opodál, v takových chvílích vždy jako pozorovatelka. Moje sestřenice tam chodí jednou nebo dvakrát týdně vyprávět pohádky, stejně jako do ostatních tří silvertonských škol. Vyučování by ještě mělo probíhat, ale samozřejmě se vše přeruší, jakmile se Audra objeví. V půlkruhu před ní je zástup dětí, v tvářích dychtivé očekávání. Opírám se o strom hned za plotem, mimo veškerou pozornost.

„Hm,“ poklepává si moje sestřenice prstem na rty, jako by přemýšlela. Sice už dobře ví, který příběh to bude, ale jak

říká, bez trochy hereckého umění by to vyprávění tolik nepotěšilo.

„Něco krátkého, myslím – koneckonců mě čekají naléhavé povinnosti jinde – něco výrazného a poutavého, abyste se celou dobu soustředili.“ Audra zvedne ruce, jako by se chystala dirigovat symfonii. „Takže: Příběh dívky a mága.“

Malí posluchači se nedočkavě nadechnou. Navzdory všemu se usmívám a nechávám se unášet kouzlem jejího hlasu, jejích slov a její fantazií. Obdivuji, jak bez námahy vyvolává v dětech pocit štěstí z toho, že jim věnuje svou pozornost.

„Audra si uměla vyhazovat z kopýtko,“ řekla jednou Gisela, a to se vyjádřila vskutku mírně. Několik let každý týden na den nebo dva zmizela s přáteli, které Gisela odmítala pustit do domu. Maud u toho zlostně syčela: *co když Audra přijde do jiného stavu?* Ale Gisela krčila rameny a namítala, co že na tom záleží, že přece potřebujeme novou krev, nové čarodějky. Co zmůžou vyschlé stařeny jako ony dvě? A my ostatní zjevně nejvíme úmysl mít děti. Co záleží na tom, odkud semeno přijde? Gisela měla pravdu: Audra se sice chovala jako bouřlivák, výtržník a opilec, ale všichni přátelé časem odpadli, a když se chystala stát příští briarskou čarodějkou, nahradila je lepší společnost. Ale žádná těhotenství. A teď je tady a vypráví dětem pohádky.

„Bylo nebylo, žila jedna dívka, kterou její rodiče prodali mágovi. Nepokládali se za špatné rodiče – takoví snad ani vůbec neexistují –, ale měli šest dalších hladových krků a doufali, že peníze za nejstarší dítě udrží rodinu nad vodou nejméně rok, snad i déle. Za tu dobu se jejich osud určitě změní – a jestli ne, vždycky tu bude další potomek, jehož budou moct prodat. Ach, ne! Něco takového se tady u nás *nikdy* nestane!“

Ale zpátky k té dívce z pohádky.

Ten mág byl příšerný a navíc sám se sebou spokojený – říká se, že zloduchové nevědí, jací vlastně jsou, ale to jsou, upřímně řečeno, plané řečičky. Ten mág zavřel naši dívku do vězení nahoře ve věži, kde nebylo nic než popel. Neležel tam v hromádkách, protože ty netvoří, na to je příliš lehký a jemný. Ukládá se v nestabilních vrstvách a za normálních okolností při sebemenším vánku létá. A protože okno bylo otevřené a bez okenic, měl popel spoustu příležitostí, aby vířil vzduchem, avšak ven nevylétl nikdy. Jen kvůli němu vzduch uvnitř věže zhoustl hnědočernými pozůstatky věcí, které dávno neexistovaly. Mág té dívky z pohádky pověděl, že jestli z popela dokáže uplést provaz, bude moct z věže utéct. Proč jí něco takového vykládal? Mágové jsou vážně divní.

A potom s klidem odešel pevně přesvědčen, že ta hloupá vesnická holka tam bude i další ráno nebo odpoledne anebo pozítří, zkrátka kdykoli se rozhodne se tam vrátit a udělat s ní, co má za lubem.

Ale *tahle* dívka byla jiná.

Ledacos se totiž naučila od jedné lesní čarodějky. Kdykoli ji do lesa poslali sbírat klestí a větve, s nimiž topili, nebo bobule a houby, které jedli, navštívila zchátralou chalupu a mluvila s tou stařenou. Naučila se triky, které její matka neznala – budme upřímní, k čemu nás naše matky nabádají, ve skutečnosti nebereme příliš vážně. Změní se to až později, když jsme o řadu let starší a zjistíme, že jsme v jádru stejní. Ale to jen tak mimochodem, to je úplně jiný příběh. Znamenalo to však, že ta dívka z pohádky si s popelem věděla rady.

Vytrhla si z hlavy tři tmavé vlasy a stočila je na okenním parapetu. Potom sesbírala trochu polétavého popela a na vlasy

ho nasypala. Nato se řízla do dlaně nožíkem, který vždy nosila s sebou hluboko v kapse sukně nebo ve vysoké botě (mág o něm neměl ani tušení), a na popel nastříkala červené kapičky.

Nakonec té troše popela pošeptala tajná slova a on se dal do tance, kroutil se a proplétal. Další popel se přidal, takže brzy měla velmi dlouhý tmavě červený provaz. Naše chytrá dívka ho pevně přivázala k háku ve zdi u okna (protože takové věci jsou ve věžích vždycky), vykasala si sukně, pevně je zastrčila za opasek a potom se vydrápala na parapet.

Ale ještě než se spustila dolů, kus z nového provazu odřízla a udělala z něj oprátku. Tu pak pověsila na dřevěný stropní trám a zašeptala své naléhavé přání – vlastně to bylo kouzlo –, aby mág té smyčce nedokázal odolat.“

Obecenstvo jako jeden muž zalapalo po dechu, radostí, překvapením i hrůzou. Rowella Bisbeeová – dívka ze Silvertonu a absolventka Akademie Mater Hardgraceové ve Whitebarrow – naslouchala stejně fascinovaně jako její svěřenci. Teď, s našpulenými rty, se očividně probrala z transu a bezpochyby doufala, že kvůli mé sestřenici nebude žádný její žák trpět nočními můrami. S Audřinými návštěvami se nedá nic dělat a Rowella není tak pošetilá, aby si stěžovala. Když studovala, školné za ni platila naše rodina s tím, že se potom přinejmenším na několik let vrátí domů, aby tu učila a bydlela v úhledné žluté chalupě na školním pozemku. Ví, komu vděčí za živobytí. Nyní děkuje, své svěřence seřadí a odvádí je zpátky do školy, aby vyučování pokračovalo.

Odstrčím se od stromu a široce se usmívám, když Audra vychází ze školní brány. „Opravdu se ti ten příběh zdál vhodný pro tvé malé posluchače?“

Audra se poleká – dokážu být neviditelná, i když si občas přeji, abych ten dar neměla – a potom se zasměje. Obejme mě a z jejích vlněných šatů šeříkové barvy vyzařuje teplo, přestože je chladný den. Zkoumavě mi pohlédne do obličeje. „Občasný malý šok nikdy neuškodí, Ellie. Jsou to životní lekce.“

„Počkej, až se budou s křikem budit ze spaní a vyprávět rodičům, čím je bavíš, sestřenko.“

„No, no.“ Oči má modré jako safíry, vlasy jako ryzí zlato, plet porcelánovou, rty rudé jako krev. Vypadá jako panenka, dokonale krásná. Přimhouří oči a prstem mi zlehka přejede po tvářích, snad si všimla, že jsou ještě vlhké. „Copak, sestřenko, co tě dohnalo k slzám?“

„Deirdre Bainesová. Nedokážu jí pomoci. Je to týden, co se dítě narodilo, a ona nechce vstát a nechce mu dát jméno. Nechce vůbec mluvit. *Musí* mu dát jméno. Už zbývá jen jedna věc, kterou bychom mohli zkusit.“ Polknu. „Zbavíš její srdce břemene?“

Umět zbavit srdce břemene je vzácná schopnost (není to kouzlo, aby se dalo naučit, ani dovednost, kterou je možné si osvojit). Břímě sice ve skutečnosti neodstraní a účinek netrvá věčně, ale bolest učiní alespoň na chvíli *snesitelnou*. Lidé díky tomu dokážou udělat to, co se udělat musí – například pojmenovat mrtvá miminka. Uchylujeme se k tomu jen nerady, protože to změní povahu člověka, i když jen na čas. A bere mu šanci, aby žal překonal sám, aby řádně truchlil a poučil se z toho – ten proces pouze oddálí. Jsou tací, kteří potom hledají úlevu v drogách a už u nich nadosmrti zůstanou, jiní zjistí, že je to jen prozatímní řešení a všechn jejich smutek se k nim později vrátí a zaplaví je jako blesková povodeň. Někteří nepřežijí. Z celé rodiny Briarových dovede zmírnit bolest srdce jen Audra.

Ví, že ji o to nežádám bez závažného důvodu, tak se mě dál neptá, jen přikývne. Uvolněný prstýnek vlasů mi zastrčí za ucho a smutně se usměje. „Zajdu tam dnes večer.“

„Děkuji ti.“

„A Ellie? Nebyla to tvoje chyba. Dítě by zemřelo bez ohledu na to, kdo ho rodil.“

Přála bych si, abych o tom byla tak skálopevně přesvědčená, jak jistě to z jejích úst zní.

Kapitola 3

Rozloučím se s Audrou a pokračuji v cestě rušnými dopravními tepnami. Saddlerova ulice, Koželužská ulička, Řeznická ulice, Gillyina zkratka, Dorotheina ulička, Holdin průchod, Smithyho dvůr, Romaliina cesta a podobně.

Žijeme daleko odevšad, od čehokoli, od všeho. Ve městě, které se rozrostlo z vesnice. Ve městě, jež, alespoň tak se to traduje, skomíralo, než tam přijela Gilly Briarová a přivedla ho zpátky k životu. Přitahovalo pak ty, kteří si cenili svého soukromí a měli rádi horský vzduch. Někteří z prchajících si uvědomili, že Silverton je dobré místo, a proto se tam usadili. Izolované městečko daleko od vlivu psů Božích bylo ideálním útočištěm pro každého, kdo se chtěl vymanit z církevního dohledu. Ačkoli musíme zachovávat zdání, že my, Briarovy, se knížatům církve zodpovídáme, několik posledních let jsme prožily poměrně v klidu.

Míjím velký kostel – spíš menší katedrálu, postavenou z kamene z blízkého lomu. Kapacitou nyní za počtem obyvatel zaostává, ale vlastně ani není třeba, aby s ním držela krok. Ve městě nejsou majestátní baziliky, kapituly ani semináře, jen vedle kostela stojí prázdný dům pro kněze. Žádní kardinálové

ani arcibiskupové se zde nepředvádějí ve skvostných purpurových talárech z hedvábí a brokátu, které – jak babička říká – jim jejich bůh káže nosit, aby stáli vysoko nad námi, šedivými vrabci, a díky nimž bude snazší je najít, až se nějaké božstvo z rozmaru rozhodne na ně udeřit. Zdejší lidé (houževnatí a zatvrzelí) věří, že za přežití vděčí Briarovým, ne psům Božím a jejich božstvu. Ne něčemu, o jehož existenci nemají žádný důkaz – na rozdíl od moci briarské čarodějky.

Zvuk rychle tekoucí vody sílí, zatímco davy na ulicích pomalu řádnou.

Carabhillova papírna je dlouhá a široká dřevěná stavba, vzdálená asi deset minut chůze od středu města. V přední části je obchod, elegantní místnost s prosklenými vitrínami a policemi. Za úzkými dveřmi pak dílna plná van, lisů, rámců, strojů zpracovávajících dřevěná vlákna na buničinu, stojanů a strojů, které řezou papír na stanovenou velikost, a tím vším proniká zvláštní pach vlhkosti. Rodina majitele vlastní velký dům v jedné z lepších čtvrtí, ale nad dílnou bydlí dva uční. Podobně jako ve třech mlýnech na mouku na řece o něco výš je zde vodní kolo, které roztáčí říční proud.

Carabhillovi také vážou knihy. Najdete zde listy různých tloušťek, textur a barev, obálky a svitky, deníky a účetní knihy, pozvánky, vizitky, clony, vějíře a pěkné krabičky pro uložení cetek a milostných dopisů. Jejich předkové pocházeli z katedrálního města Lodellanu, ale některý z nich zjevně zjistil, že z vody v Silvertonu se vyrábí papír překvapivě dobré kvality, a proto se přestěhoval do hornatého kraje uprostřed ničeho. Jejich výrobky se prodávají široko daleko. Například Carabhillovo *Zrození knihy*, ač staré už několik staletí, zůstává jedním z těch

svazků, které sběratelé, tvůrci a knihovny nepřestávají vyhledávat (v Giselině knihovně jsou dva výtisky). Také mají na skladě znamenitá ručně rytá pera, některá zhotovená v místě, další dodali jiní obchodníci, a několik dokonce ještě vzácnějších. Ta přivezl Edgar.

Vyrábějí rovněž lampiony, nádherné věcičky v odstínech červené, žluté a oranžové, lehoučké jako duše – dokonalé pro Balefire Eve. Jsou pečlivě složené do tvaru člunu a zvonu, některé připomínají věže, jiné balónky a všechny mají uvnitř rovnou plošku, kam je možné připevnit svíčku s krátkou životností. Poslat mě vyzvednout naši každoroční objednávku, a dostat tak šanci vidět objekt mé touhy, to je Giselin způsob, jak potěšit mé srdce.

Málem zaklepu, ale pak si připomenu, že přece vcházím do obchodu. Potí se mi dlaně. Sotva otevřu dveře, cítím, že mi v tváři začíná hořet ruměnek.

Po Daiovi však není ani stopy, je tu jen jeho mladší bratr Hari, který je docela milý, ale zdaleka se mu nemůže rovnat. Namísto Daiových černých vlasů a zářivě nebesky modrých očí má Hari vlasy jen hnědošedé jako bláto, impozantní výška není u mladšího sourozence zdaleka tak působivá a svaly pod košilí tak výrazné. Není to fér – Hari je také pohledný, a dokonce i já uznávám, že z nich dvou je chytřejší a bystřejší. Ovšem to, čím na mě Dai působí, není racionální ani intelektuální povahy; mám dost rozumu, abych věděla, že to rozhodně není můj *mozek*, co je v akci, když ho vidím. A že na jeho bratrovi není nic, co by stydlivou dívku přimělo, aby mu naprosto bezdůvodně dávala dárečky, jako když se kladou obětiny k nohám nějakého božstva.

Když zvonek nade dveřmi zacinká, Hari vzhledne s perem v ruce a usměje se. Je vždy zdvořilý a ochotný. Dai by si naproti tomu dal na čas, než by si mě všiml, a pomalu by s úsměvem dokončil jakýkoli úkol, kterému by se právě věnoval. Hari se narovná, otočí se k polici za sebou a vytáhne úhledně zabalený balík s držadlem ze šňůrky, aby se dal dobře nést.

„Ahoj, Ellie!“ pozdraví. „Dai povídal, že si přijdeš pro lampiony.“

Instinktivně vím, že tu není, a zaplavuje mě zklamání kvůli tomu, že nepočkal, až se v krámě zastavím, a prostě nechal balíček u bratra. Spolknou hloupou otázku *Tak on tu není?* a v kapsách sukně lovím černou sametovou peněženku, která patřila Maud. Mám v ní stříbrné mince. Obvykle nám posílají faktury, ale tentokrát ne – jde o posvátnou službu a za tu se musí zaplatit hned. Když stříbrňáky odevzdávám, dotknou se moje prsty Hariho dlaně.

„Děkuji,“ pronesu trochu zvadle.

„Není zač. Je na zítra všechno připraveno? Můžu nějak pomoci?“

Zavrtím hlavou a podaří se mi vyloudit úsměv. „Ne, ale děkuji. Všechno je zařízeno.“

„Tak tedy hodně štěstí, Ellie, s tvým prvním Balefire.“ Víím, že to říká z laskavosti, aby řeč nestála, ale mám pocit, že je jako všichni ostatní: čeká, že selžu. Zrudne ve tváři, takže v mém obličeji se musí zračit něco nepřátelského.

„Děkuji.“

„Tak tedy ahoj, Ellie. Uvidíme se zítra večer.“

Přikývnu, ještě jednou poděkuji a říkám si, o kolik opatrnější by ve vztahu ke mně lidé asi byli, kdybych dovedla aspoň trochu čarovat. Kdybych byla tím, z koho je třeba mít strach.

Nespokojeně pohupuji balíčkem a vydávám se hledat Niu, svou nejméně oblíbenou sestřenicí.

Jdu dolů po stezce k obecnímu pozemku, kde je živo jako v úle. Velký prostor přibližně ve tvaru kruhu ohraničuje z jedné strany jezero, z druhé stromy – rostou tam borovice, duby, tisy, trnky, olše, hlohy i cedry. Avšak ani jedna cesmína. První Briarovi se postarali, aby je vyřezali, protože narušují moc čarodějek, oslabují nás (*mě samozřejmě ne*) a pochoptitelně nemá smysl pečovat o něco, čeho lze využít proti nám.

Nia je z dálky vidět díky svým zářivě rusým vlasům. Stojí uprostřed zelené plochy, ruce v bok, a její hlava a ramena vyčnívají nad většinu urostlých mladých mužů a žen, kterým velí. Jsou to členové různých cechů a několik strážců a strážkyní v uniformě, jejichž je velitelkou. Stavějí stoly na kozách, na kterých se bude podávat jídlo a k nimž celá řada hostinských přivalí sudy s pivem, vínem, whisky a medovinou. Jiní kopou ohniště, kde se budou péct volí a kanec. Ještě další – a ti jsou podle mého názoru nejdůležitější – usazují do země silný kůl. Nedaleko leží kupy dříví, které zítra shoří, a Niin poslední výtvor, zatím připravený na zemi, postava jakoby zmožená vyčerpáním. Ten úkol Nia plní od svých deseti let a každý rok je to úspěch, čistá krása.

Nicméně letos stojím poprvé u kormidla já. Poprvé bez Maud, i když jsem jí pomáhala téměř od doby, kdy jsem se naučila chodit. Po neúspěchu bude zítra večer všem jasné, že se nehodím dokonce ani na *toto*, třebaže se taky jmenuji Briarová. Můžu ztratit nejvíc, přesto dokážu poznat, že mnou obavy

necloumají zdaleka tak silně jako s Niou. Možná proto, že je zvyklá mít úspěch, kdežto já čekám, že se zítra všechno pokazí. A že proti sobě všechny popudím.

Nia se zatváří kysele, sotva mě zahlédne. Dokonce se naštvánost ani nepokouší skrýt. Nenechávám se zastrašit a prostě se k ní dlouhými kroky vytrvale blížím.

Ani po všech těch měsících od chvíle, kdy jsem po Maud převzala funkci správkyně, zvýšené napětí mezi Niou a mnou nepolevilo. Ze všech sestřenic se nejčastěji chopí příležitosti mi připomenout, že nejsem jako ony. Jak jsme rostly, Audra a Eira ten zvyk opustily – Audra mě dokonce začala bránit, ale Nia s tím nikdy nepřestala bez ohledu na to, kolikrát dostala od Gisely na zadek. Už dávno však nejsme malé děti.

„Dobré odpoledne!“ volám.

„Co chceš?“

„Jen jsem se přišla podívat, jestli něco nepotřebuješ.“ Pokud odpovím *Gisela mě poslala tě zkontrolovat*, povolí jí nervy a tomu bych se dnes raději vyhnula. Nia zafuní. Ukážu bradou směrem k soše, která leží nedaleko od nás. „Je nádherná, Nio. Jako vždycky. Děkuji.“

A skutečně taková je, to se nedá popřít. Niin výraz roztaje. Možná by letos byla méně úzkostlivá, kdyby na své schopnosti nebyla tak pyšná. Ale ani možnost zkomplikovat mi život pro ni není dostatečným důvodem pro to, aby své *umělecké dílo* zkazila. Přikývne a rychle pohne hlavou. „Nic nepotřebuji.“

„V tom případě se uvidíme u večeře.“ Obrátím se na patě a zamířím zpátky k městu a do Briarského domu.

Gisela vždy trvala na tom, že mě sestřenice musejí milovat, dokonce i poté, co se jasně ukázalo, že nejsem jako ony, přesto

rozdíly mezi námi zůstávají propastné. Babička vždycky říkala, že neumět čarovat není nic špatného. Že jednoho dne najdu své místo. Tvrdila, že se v pravý čas ukáže, co bude mým posláním. Uvědomila jsem si, co tím myslela. Že se spokojím s tím, že budu Audřinou pravou rukou. Jsem schopná administrátorka a organizátorka, mám dobré oko na to, abych postřehla, co je třeba, a bystrou mysl, abych dovedla analyzovat, jak by se věci měly dělat. Velmi dobře dovedu chápat širší souvislosti a to, jak fungují části v celku. Dokonalá správkyně, dokud není třeba magie. *Kdybychom byly ve válce, Ellie, chtěla bych tě mít po mém boku. Žádný z mých lidí by nehladoval, vždy by byly k dispozici požadované zbraně a k tomu i další, pro všechny případy, koně by byli nakrmení a plni síly a vycvičení, aby plnili svou povinnost, a moji vojáci také, a to vše díky tobě, Ellie. Ve válce – ve válce čarodějek podobné té, o níž vyprávěla Audřina matka – bych byla generálem. Ale ve válce nejsme, tak jsem místo toho jen oslavovanou sekretářkou. Gisela vlastně mluvila o tom, že se jednou smírím s osudem.*

Možná by mi to ani tolik nevadilo, kdybych našla spokojenost v jiné životní roli.

V kuchyni Briarského domu je vzduch prosycen vůní koření, vína a cukru, který se co nevidět spálí. Ve velké troubě jsou plechy se sušenkami pro Balefire a pouhé vteřiny je dělí od chvíle, kdy se jejich plápolavě zlatá barva změní v hnědou a černou. Nikde ani živáčka, ani paní Reynardová, která u nás vaří, ani Gisela, ani moje sestřenka Eira, která má tuto slavnostní

lahůdku na starosti, a proto ji dnes nečekají jiné povinnosti. Honem plechy vytáhnou a položí je na prostý stůl z borovicového dřeva, aby vychladly. Ke starým stopám po vaření na něm přibývají nové spáleniny. Nikdo není ani ve spíži, ani v prádelně. Jinak je to útulná kuchyň v modrém a bílém ladění, s měděnými hrnci zavěšenými na stropě, porcelánovým nádobím a sklenicemi v příborníku.

Dveře do sklepa jsou ale jen přivřené. Odněkud zespoda vychází tlumené světlo. Volám: „Eiro?“ Nikdo však neodpovídá.

Sklep je rozlehlý, dokonce větší než dům, který se nad ním zvedá do výše, s řadou místností pro různé účely, některé dveře jsou otevřené, jiné zamčené a klíče jsou uloženy jinde. Je tu chladněji. Moje kroky znějí na kamenné podlaze tlumeně. Vpředu, poblíž místa, kde jsou uloženy poslední letní broskve a na trámu visí spousta sušeného masa, se ozývají zvuky: vzdechy a naříkání, někoho něco bolí. Spěchám tam v domnění, že Eira jistě upadla a zranila se – z jakého jiného důvodu by nechala kuchyň bez dozoru?

Ale jsem na omylu. Eiru nacházím ve vzdáleném rohu, nebo spíš nacházím *je*. Pod zavěšenou lucernou má Eira oči zavřené blahem, dýchá těžce a rychle a při výdechu kratičce vykřikne. Sedí na sudu s moukou nebo vínem, nebo co to vlastně je, tím si nejsem jistá, ale stejně to není důležité, opírá se o kamennou zeď, ruce drží křečovitě ve vzduchu, nohy má od sebe, kolena zvednutá, ale dlouhá šarlatová sukně ji cudně zakrývá. Vidím, jak zpod lemu vyčnívají jemně zdobené kožené pantofle a další růžová sukně těsně natažená přes pěkně tvarovaný zadek. Její volánky se vlní jako okvětní lístky.

„Eiro!“

Připadá mi, že jsem zvolala příliš nahlas, asi jsem měla zůstat zticha a tu chvíli jim dopřát. Ozvou se dvě zaječení, jedno po druhém jako ozvěna, a zpod šatů mé sestřenice se vyhrabe Sally Eldinová, otírá si plné rty a bláznivě se zubí.

„Ellie, namouduši, nemůže tady mít holka trochu soukromí?“ stěžuje si Eira, narovnává se a dává se do pořádku. Tvář má rudou, zpocenou a její nazrzlé světlé vlasy jako by přitahovaly světlo lucerny, takže to vypadá, že má svatozář. Na rozdíl od své sestry Nii není Eira vůči mně zdaleka tak nepřátelská.

„Přestaň se předvádět, nepotřebuješ světlo. Sally ví, jak jsi hezká, jinak by to v žádném případě nedělala,“ podotknu a Sally vybuchne v smích; zní to, jako by se zbláznil kostelní zvon. „Nechala jsi sušenky v troubě. Co kdyby se spálily?“

„Ach!“ zvolá Eira rozčileně, když si uvědomí, co by to znamenalo. Jakákoli, třeba i nepatrná nepříjemnost by v tyto dny měla dalekosáhlé důsledky. „Omlouvám se, Ellie. Měla jsem v hlavě něco úplně jiného.“

Sestřenice reptá, ale vstává a oprašuje si sukně. Políbí Sally, až to mlaskne, a je odměněna širokým, hloupým úsměvem. Sally má pěkné oči, nic jiného na jejím docela obyčejném obličejí však pozoruhodné není. Je milá a laskavá a dovede moji sestřenici rozesmát. Ona a Eira se dost brzy vezmou a já jim to přeju. Babička proti Sally nic nenamítá. Je to koneckonců žena a podle Giselina názoru je díky tomu méně pravděpodobné, že nás zradí. Avšak v Briarském domě ty dvě bydlet nebudou, je tam příliš mnoho tajemství. Sallyini rodiče (ti nejvíc prosperující z našich pekařů) dceři darovali pěknou chaloupku, kolem níž rostou modré zvonky. Jsem si docela jistá, že pan Eldin neplánoval, že se o ní bude dělit s mou sestřenicí, ale je už dávno mrtvý

a paní Eldinové to nevadí, pokud se o ni někdo bude starat, až zestárne, a zajistí jí vnoučata. Ve městě je dost mužů, kteří jim vyjdou vstříc, a Eira se Sally budou mít tolik dětí, až v chaloupce nebude k hnutí, což je vítané – hodila by se nějaká nová krev, aby se rodina Briarových rozrostla.

Alespoň někdo dostane, co si přeje, podotknu v duchu sklesle.

Pomyšlení na jejich spokojenost je bolestné, ale jen chvilku. „Prosím tě, Eiro, postarej se, aby bylo na zítra všechno připravené. A v kuchyni jsem nechala taky lampiony, na ty nesmíme zapomenout. Sally, už je skoro čas na večeři – tvoje máma na tebe čeká.“

A Sally beze slova odchází, jenom se na Eiru ještě jednou usměje.

„Nezapomeň se přesvědčit, že máš uchystané šaty, Ellie,“ dodá moje sestřenice, jako kdyby chtěla mít znovu aspoň trochu navrch. „A musíme něco provést s tvými vlasy.“

Když splním své úkoly, uchýlím se do Maudiny – do své – kanceláře. Myslím na zítřejší večer a ruce se mi začínají třást, proto je pevně sepnu v klíně a zírám na řečnický pultík v rohu. Právě teď se mi jeví jako nejasná šmouha, přestože se usilovně snažím uklidnit. Pultík je ze stejného cedrového dřeva jako psací stůl a za chvíli se mi před očima zaostří. Jsou na něm vyřezané popínavé rostliny a květy a z listů, které šplhají po soklu, vykukují rohaté dívčí hlavy.

Představuji si, co by mi řekla Maud, když ještě mohla mluvit: *Uklidni se, Ellie Briarová. Jen klid. S panikou se nikam nedostaneš.*

Správkyně odjakživa dbá, aby ve městě vše běželo jako na drátkách. Kdyby Gisela a Maud nevěřily, že se na tu práci hodím, nepřipravovaly by mě na ni; i když je nás méně než v minulosti – celá jedna generace zmizela v nenávratnu –, není nás zase tak málo, aby mi Gisela správcovský řetěz, symbol úřadu, musela předat. Mohla ho svěřit Nie a velením strážců pověřit někoho důvěryhodného z jiné rodiny než z naší.

Ale už od malička jsme se učily své úkoly zvládat. Nedá se říct, že by nám vědomí zodpovědnosti zkracovalo dětství, ale trochu ho přece jen omezilo. Naučila jsem se počítat daně, když mi bylo devět, Eira už v deseti vězela po lokty v krvi při službách v nemocnici, Nia lovila v lese a mrtvého jelena přinesla dřív, než jí bylo dvanáct, Audra rozhoduje u soudu o osudech lidí, urovnává spory a vyměřuje tresty za zločiny od jedenácti. Sloužíme nejdřív městu, až pak myslíme na sebe. Všechny jsme se něčemu naučily: jedna být správkyňí, druhá léčitelkou, třetí velitelkou strážců a čtvrtá briarskou čarodějkou.

Gisela mi správcovský řetěz nemusela dát, ale *udělala* to, k Niině nesmírnému rozhořčení.

Briarská čarodějka rozhoduje, je naší čelnou osobou, naší ochránkyní. Správkyně je její pravá ruka, její asistentka a léčitelka, která pečuje o veřejné zdraví. Zodpovídá se jí, spolu s velitelkou stráží, jež zajišťuje bezpečnost a chrání naše životní prostředí v divočině i na obydlených místech. Briarská čarodějka a správkyňe spolu spolupracují co nejúžeji a i na tom závisí prosperita Silvertonu.

Kobereček v kanceláři je nový – novější a hustší než ten v knihovně, protože Maud držela kasu a neváhala utratit část rodného jmění, aby svou kancelář měla pohodlnější. Členové

rodiny nedostávají peníze pro sebe a jen správkyně má přístup k bankovnímu účtu, sleduje výdaje a příjmy a ostatní ji musejí o peníze pro vlastní potřebu žádat.

Jsem už klidnější. Otevřu zásuvku vpravo, sáhnu pro tlustou obálku smetanové barvy a nechám z ní vyklouznout pergamen. Rychle přelétnu text, rukopis je můj a zároveň není – je to pěkný padělek, musím se pochválit. Přejedu prsty po podpisu – opravdu kvalitní falzifikát, konstatuji znovu a potom dopis zase zasunu tam, kam patří. Víím, že *tuto* část práce zvládnou. Že ale spoň v tomto ohledu svou rodinu nezklamou.

Existuje mnoho verzí toho, jak se Briarovi v Silvertonu objevili, a všechny jsem četla – když jste dítě, které jako jediné neumí čarovat, trávíte spoustu času s knihami, zatímco vaše sestřenice se učí kouzlům.

Zpočátku to bylo proto, že jsem si myslela, že se tam někde musí najít právě to kouzlo, které ze mě čarodějkou udělá. Nakonec jsem četla dál, protože jsem si to oblíbila. Těšilo mě shromažďovat vědomosti, abych věděla víc než kdokoli jiný. Tuhle moc mít můžu. Příběhů je hodně, ovšemže, ale tyto dva mám nejraději.

Bylo nebylo, kdysi žili tři bratři: bratři medvědi.

A i když na začátku byli medvědi – opravdoví a skuteční – došlo... inu, k nešťastnému incidentu se starou lesní čarodějkou. V důsledku toho se hnědí, černí a medově zbarvení medvědi proměnili v lidi. Ne v ten nejhorší druh – protože oni nebyli špatní ani jako medvědi, ale coby právě stvoření muži měli nové potřeby, nebo spíš stejné potřeby, leč v jiné podobě.

Potrava: syrové ryby je zajímaly stále méně, takže se naučili zacházet s ohněm a vařit, co ulovili. Hnědovlasý bratr objevil radost z teplých bobulí a křupavého pečiva a pustil se do pečení (a konzumace) tolika koláčů, kolik jich jen bylo v lidských silách.

Oblečení: ne že by nahota byla důvodem ke studu, ale v zimě v horách by to neskončilo dobře. Černovlasý bratr se naučil stahovat a zpracovávat kožešiny, zhotovovat látku ze lnu a sešít ji a i jinak vše spojit dohromady tak, že z jeho rukou vycházelo oblečení a boty, které udržely chlad na uzdě.

Přístřeší: jeskyně a brlohy se jim už nezamlouvaly, a tak ze dřeva začali stavět chatrče. Zpočátku hrozně nestabilní, které vydržely sotva tíhu prvního sněhu, ale postupně se zvětšovaly, byly pevnější a teplejší. Světlavlasý bratr stále stavěl, stavěl a stavěl, až vybudoval velkou vesnici.

Tři medvědí bratři si našli manželky mezi horaly a vysokohorskými pastevci. Měli děti a všechny domy byly plné. Vesnice vzkvétala, dokud... dokud nepřišla nemoc a odolnost zděděná po medvědech se v krvi nevyčerpala. Lidé zeslábli a začalo jich ubývat.

A potom se jednoho dne objevila čarodějka...

Nebo se to možná, jak praví jedno z méně zajímavých vysvětlení, odehrálo takhle:

V dobách dávno před těmi našimi se po Zemi toulala čarodějka Gilly Briarová.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Kniha mrtvých***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.